

Przedmiot:	ĆWICZENIA REGIONALNE-KOMPLEKSOWE - SUDETY
Kierunek studiów:	Geografia
Specjalność:	-
Rok studiów:	II, studia I- stopnia
Semestr:	IV
Liczba godzin:	48 (studia stacjonarne)
Rodzaj zajęć:	ćwiczenia
Rodzaj (forma) zaliczenia:	opracowanie i wygłoszenie referatu, przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń terenowych
Język:	polski
Rodzaj przedmiotu:	obowiązkowy
Poziom specjalizacji:	kierunkowy

CELE:

Głównym celem ćwiczeń terenowych jest dostarczenie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności i kompetencji studentów dotyczących kompleksowych zagadnień związanych z funkcjonowaniem i przemianami wybranego regionu Polski. Ćwiczenia terenowe realizowane są w Regionie Sudeckim i uwzględniają zarówno problematykę geografii fizycznej, w tym przede wszystkim budowę geologiczną, rzeźbę oraz warunki klimatyczne, jak również problematykę geografii społeczno-ekonomicznej. Obok prac terenowych prowadzonych na wybranych stanowiskach studenci uczestniczą w wizytach studyjnych w podmiotach gospodarczych oraz instytucjach publicznych i prywatnych. Odbywają oni również piesze wycieczki w obszarach górskich, dające możliwość bardziej szczegółowego zapoznania się ze specyfiką środowiska geograficznego tych części Regionu Sudeckiego. Biorąc pod uwagę położenie geograficzne Regionu Sudeckiego zajęcia odbywają się również na terenie Republiki Czeskiej. Uczestnicy ćwiczeń terenowych przygotowują referat na zadany temat, który jest wygłaszany podczas realizacji zajęć w terenie. Każdy z uczestników ćwiczeń jest zobowiązany prowadzić notatnik terenowy, na podstawie którego przygotowuje sprawozdanie z zajęć, podlegające zaliczeniu.

PROGRAM (przykładowy z ostatniego roku akademickiego – 2013/2014):

DZIEŃ 1

16 czerwca 2014, poniedziałek – zbiórka godzina 11.00, ul. Dziegielowa 27 – WNGiG

Trasa: *Poznań-Pilchowice-Jelenia Góra-Karpacz*

350 km

Zagadnienia:

- ✓ Wprowadzenie w problematykę fizyczno- i ekonomiczno- geograficzną Sudetów
- ✓ Podział regionalny Sudetów i Przedgórze Sudeckiego
- ✓ Budowa geologiczna Sudetów
- ✓ Region południowo-zachodni, województwo dolnośląskie, region sudecki, Wrocław – znaczenie na mapie zróżnicowania społeczno-gospdarczego Polski
- ✓ Hydroenergetyka w Sudetach
- ✓ Euroregiony i ich znaczenie dla rozwoju regionów transgranicznych

STOP 1: POZNAŃ

- Rozpoczęcie ćwiczeń terenowych

STOP 2: PILCHOWICE - Zapora i sztuczny zbiornik na Bobrze (🕒 15:00-16:00)

- System rzeczny i reżim rzek obszaru Sudetów. Jeziora i sztuczne zbiorniki na obszarze Sudetów i ich wykorzystanie gospodarcze – referat 1

STOP 3: JELENIA GÓRA - DYREKCJA POLSKA EUROREGIONU „NYSA”. (spotkanie anulowane)

- Euroregiony i ich rola w procesie integracji europejskiej oraz rozwoju obszarów transgranicznych

STOP 4: JELENIA GÓRA – Stare Miasto

- Sudety i Przedgórze Sudeckie – podział regionalny i budowa geologiczna – referat 2
- Dolny Śląsk na tle sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (Region południowo-zachodni, województwo dolnośląskie, region sudecki, Wrocław) – referat 3

Nocleg:

Ośrodek Wypoczynkowy " U PIECUCHA "

ul. Strażacka 3

58-540 Karpacz

tel.: 75 7619327

fax : 75 7618937

nocleg: 40 zł

DZIEŃ 2**17 czerwca 2014, wtorek**

Trasa: *Karpacz–Szklarska Poręba–Świeradów Zdrój–Turoszów–Bogatynia–Liberec–Harrachov–Jakuszyce– Karpacz*

250 km

Zagadnienia:

- ✓ Problemy restrukturyzacji przemysłu węglowego w Polsce
- ✓ Wybrane zagadnienia fizycznogeograficzne i społeczno-gospodarcze Czech
- ✓ Zagospodarowanie turystyczne Karkonoszy

Przewodnik do Czech – 27 zł

STOP 5: ŚWIERADÓW ZDRÓJ

- Przykład zagospodarowania turystycznego Gór Izerskich

STOP 6: BOGATYNIA-TUROSZÓW

- Problemy restrukturyzacji przemysłu węglowego w Polsce – referat 4

STOP 7: LIBEREC

- Stolica Kraju Libereckiego
- Wejście na Jested (dla chętnych)

STOP 8: HARRACHOV

- Przykład zagospodarowania turystycznego czeskiej strony Karkonoszy

STOP 9: SZKLARSKA PORĘBA - JAKUSZYCE

- Przykład zagospodarowania turystycznego zachodniej części Karkonoszy

Nocleg:

Ośrodek Wypoczynkowy " U PIECUCHA "

ul. Strażacka 3

58-540 Karpacz

tel.: 75 7619327

fax : 75 7618937

nocleg: 40 zł

DZIEŃ 3

18 czerwca 2014, środa

Trasa: *Karpacz-Kopa-Równia pod Śnieżką-Śnieżka-Schronisko „Samotnia”-Karpacz (wycieczka w góry)*

0 km

Zagadnienia:

- ✓ Karkonosze - najwyższe pasmo górskie Sudetów (w tym: jednostki orograficzne Karkonoszy, rzeźba a struktura geologiczna, zróżnicowanie petrograficzne granitu karkonoskiego, rozwój geologiczny Karkonoszy, formy i osady czwartorzędowe, współczesne procesy geomorficzne, hydrografia i klimat Karkonoszy, fauna i flora, walory turystyczne Karkonoszy, problemy zagospodarowania turystycznego Karkonoszy)

STOP 10: KOPA POD ŚNIEŻKĄ – WJAZD NA KOPE - opłata za wejście do KPN oraz usługę Przewodnika wraz z biletem na Kopę - 50 zł

- Glacialna i peryglacialna geomorfologia Karkonoszy – referat 5

STOP 11: ŚNIEŻKA – EWENTUALNE WEJŚCIE NA ŚNIEŻKĘ

- Ogólna charakterystyka klimatu Sudetów, Przedgórze Sudeckie i Pogórze Zachodniosudeckie na tle klimatu Polski – referat 6

STOP 12: SCHRONISKO “SAMOTNIA” NAD MAŁYM STAWEM

- Formy ochrony przyrody na obszarze Sudetów. Problemy zagospodarowania turystycznego Karkonoszy – referat 7

STOP 13: KARPACZ GÓRNY. ŚWIĄTYNIA WANG (ZWIEDZANIE WE WŁASNYM ZAKRESIE)

Nocleg:

Ośrodek Wypoczynkowy " U PIECUCHA "

ul. Strażacka 3

58-540 Karpacz

tel.: 75 7619327

fax : 75 7618937

nocleg: 40 zł

DZIEŃ 4

19 czerwca 2014, czwartek

Trasa: *Karpacz-Krzeszów-Chełmsko Śląskie-Adrchpach-Nachod-Międzylesie-Różanka*

200 km

Zagadnienia:

- ✓ Turystyka kulturowa w regionie wałbrzyskim
- ✓ Zagadnienia demograficzne i osadnicze regionu sudeckiego
- ✓ Geologia i morfologia Gór Stołowych

STOP 14: KRZESZÓW

- Zwiedzanie Zespołu Klasztornego (dla chętnych)

STOP 15: CHEŁMSKO ŚLĄSKIE

- Zwiedzanie unikalnego zespołu architektonicznego Domy Tkaczy (dla chętnych)

STOP 16: ADRCHPACH - (🕒 13.00-15.00) cena biletu około 15 zł

- Góry Stołowe – główne cechy rzeźby terenu i budowa geologiczna – referat 8

STOP 17: NACHOD

- Stolica powiatu w Kraju Hradeckim

Nocleg:

OSW REGLE

Różanka

gm. Międzylesie

tel: 74 812 64 08

nocleg: 35 zł

DZIEŃ 5

20 czerwca 2014, piątek

Trasa: *Różanka-Polanica Zdrój-Duszniki-Kudowa Zdrój-Zieleniec-Różanka*

150 km

Zagadnienia:

- ✓ Zarys geologii i geomorfologii Kotliny Kłodzkiej
- ✓ Torfowiska wysokie Sudetów
- ✓ Przemysł papierniczy w Sudetach
- ✓ Zagospodarowanie turystyczne Kotliny Kłodzkiej
- ✓ Bioklimat wybranych uzdrowisk sudeckich

STOP 18: POLANICA ZDRÓJ

- zwiedzanie uzdrowiska

STOP 19: DUSZNIKI ZDRÓJ – zwiedzanie Muzeum Papiernictwa - (🕒 12.00-13.00) cena biletu około 5 zł

- Historia i dzień dzisiejszy przemysłu papierniczego w Sudetach

STOP 20: KUDOWA ZDRÓJ

- Charakterystyka zagospodarowania turystycznego obszarów Kotliny Kłodzkiej - referat 9
- Bioklimat wybranych uzdrowisk sudeckich (Kudowa, Duszniki, Polanica, Lądek, Świeradów) – referat 10

STOP 21: ZIELENIEC

- Przykład torfowiska wysokiego w Sudetach

Nocleg:

OSW REGLE

Różanka

gm. Międzyzlesie

tel: 74 812 64 08

nocleg: 35 zł

DZIEŃ 6

21 czerwca 2014, sobota

Trasa: *Różanka-Stronie Śląskie-Kletno-Śnieżnik-Międzygórze-Różanka (wycieczka w góry)*

80 km

Zagadnienia:

- ✓ Geologia i geomorfologia masywu Śnieżnika
- ✓ Zjawiska krasowe w Sudetach
- ✓ Pogoda w obszarach górskich

STOP 22: CZARNA GÓRA

- Przykład zagospodarowania turystycznego obszarów Kotliny Kłodzkiej

STOP 23: KLETNO - Jaskinia Niedźwiedzia – zwiedzanie - cena biletu 14 zł - oraz opłata 15 zł za usługi Przewodnika w Masywie Śnieżnika **WEJŚCIA DO JASKINI NA GODZINĘ:** (🕒 09.00; 09.15; 09.30)

STOP 24: SCHRONISKO POD ŚNIEŻNIKIEM

- Pogoda w obszarach górskich – zmienność i możliwość prognozowania na podstawie obserwacji oznak lokalnych – referat 11

STOP 25: ŚNIEŻNIK

- Zdobyć szczytu dla chętnych...

STOP 26: MIĘDZYGÓRZE

- Przykład drewnianej zabudowy w stylu szwajcarskim na ziemiach polskich.

Nocleg:

OSW REGLE
Różanka
gm. Międzylesie
tel: 74 812 64 08

nocleg: 35 zł

DZIEŃ 7**22 czerwca 2014, niedziela**Trasa: *Różanka-Bardo Śląskie-Srebrna Góra-Walim-Książ-Wałbrzych-Jedlina Zdrój***200 km****Zagadnienia:**

- ✓ Przełomy antecendentne – przykład Nisy Kłodzkiej
- ✓ Geologia i morfologia Gór Sowich
- ✓ Osadnictwo Dolnego Śląska – uwarunkowania i wyzwania rozwoju
- ✓ Atrakcje turystyczne Regionu Wałbrzyskiego

STOP 27: BARDO ŚLĄSKIE

- Przełom Nisy Kłodzkiej przez Góry Bardzkie – przykład przełomu antecendentnego

STOP 28: SREBRNA GÓRA – Przykład specyfiki osadnictwa Dolnego Śląska

- Miejscowość wpisana na listę Narodowego Instytutu Dziedzictwa

STOP 29: WALIM - Sztolnie podziemnej fabryki z czasów II wojny światowej (zwiedzanie) - cena biletu około 15 zł (🕒 12:00-13.00)

- Góry Sowie – główne cechy rzeźby terenu i budowa geologiczna – referat 12

STOP 30: ŚWIDNICA – Kościół Pokoju

- Obiekt wpisany na listę UNESCO

STOP 31: WAŁBRZYCH – KSIĄŻ - Zamek (zwiedzanie Trasa: Śladami tajemnic II Wojny Światowej (🕒 16:00-18.00) - cena biletu 25 zł

- Rola środków europejskich w realizacji polityki regionalnej Dolnego Śląska – referat 13

Nocleg:

Pensjonat ZACISZE TRZECH GÓR
ul. Pokrzywianka 10,
58-330 Jedlina Zdrój
tel.: 75 885-52-38

nocleg: 35 zł

**PROSIMY O ZŁOŻENIE NOTATNIKÓW TERENOWYCH oraz INDEKSÓW
– do odbioru rano 23 czerwca –**

DZIEŃ 8

23 czerwca 2014, poniedziałek

Trasa: *Jedlina-Zdrój-Wałbrzych-Grzędy-Wrocław-Poznań*

320 km

Zagadnienia:

- ✓ Specjalne Strefy Ekonomiczne i ich znaczenie dla rozwoju Dolnego Śląska
- ✓ Rola środków europejskich w realizacji polityki regionalnej Dolnego Śląska
- ✓ Przemysł surowców skalnych
- ✓ Geologia i charakterystyka morfologiczna depresji śródsudeckiej
- ✓ Region wałbrzyski i problemy jego restrukturyzacji
- ✓ Znaczenie obszarów metropolitalnych w procesach rozwojowych polskich regionów

STOP 32: WAŁBRZYCH – SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA – Spotkanie w SSE INWEST-PARK oraz zwiedzanie Fabryki TOYOTA (🕒 09:00-11.00)

- Specjalne Strefy Ekonomiczne i ich rola dla rozwoju gospodarczego Dolnego Śląska

STOP 33: CZARNY-BÓR. - Kopalnia melafiru "Grzędy" - zwiedzanie (🕒 12.00-13.00)

- Przemysł surowców skalnych Dolnego Śląska i jego znaczenie w Polsce

STOP 34: WAŁBRZYCH - zwiedzanie

- Region wałbrzyski i problemy jego restrukturyzacji

STOP 35: WROCLAW BIELANY WROCLAWSKIE

- Aglomeracja wrocławska i jej znaczenie w procesie rozwoju Dolnego Śląska

STOP 36: POZNAŃ: ZAKOŃCZENIE ĆWICZEŃ TERENOWYCH

POWRÓT DO POZNANIA OKOŁO GODZINY 20.00

OGÓŁEM: OK. 1 550 KM W TYM OK. 350 KM NA TERENIE REPUBLIKI CZESKIEJ

ZALECANA LITERATURA

Do indywidualnego uzgodnienia z prowadzącym zajęcia na podstawie wybranego tematu referatu.